

**FARKLI ORANLI KURUMLAR
VERGİSİ UYGULAMASI VE
MATRAH TESPİTİ**
(Türk Kurumlar Vergisi Yasasına Göre
Matrah Hesaplaması)

Dr. Veysi SEVİĞ*

1) Kurum Kazançlarında Beyan Esası:

Kurumlar Vergisi Yasası'nın 20.maddesinde yer alan düzenleme gereği olarak kurumlar vergisi yükümlülerinin veya vergi sorumlularının beyanı üzerine tarh olunmaktadır. Genel kural olarak beyanname, ilgili bulunduğu hesap döneminin sonuçlarını içerir.

Tam yükümlü kurumlarda bir takvim yılı içinde elde edilen tüm irat ve kazançlar kurum-kazancı olarak kabul edilerek beyan edilir. Safi kurum kazancının belirlenmesinde Gelir Vergisi Yasası'nın ticari kazanç hakkındaki hükümleri uygulanır.

Her kurum, vergiye tabi kazancının tamamı için bir beyanname verir. Bu bağlamda kurumların şubeleri, ajanlıkları, alım-satım büro ve mağazaları, imalathaneleri veya kençilerine bağlı sair işyerleri bulunsu bile bu iş yerleri için ayrı beyanname verilmesi söz konusu olamaz. İş yerlerinin müstakil (bağımsız) muhasebeleri olması ve/veya bu işyerlerine ayrı sermaye tahsis edilmiş bulunması durumu değiştirmez.

Tüzel kişiliği bulunmayan iktisadi kamu müesseseleri ile dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmelerden her biri için bunların bağlı oldukları kamu tüzel kişileri ile dernek ve vakıflar tarafından ayrı beyanname verilebilir.

Diğer yönden kooperatiflerin gelirlerinin Gelir Vergisi Yasası'nın 94.maddesi hükmü uyarınca tevkifata tabi tutulan gayrimenkul kira gelirlerinden ibaret bulunması halinde bu kira gelirlerinden ibaret bulunması halinde bu kira gelirleri için beyanname verilmez.

Gelir vergisi Yasası'nın 94.maddesinin 5 numaralı bendinin (c) alt bendinde kooperatiflere ait gayrimenkullerin kiralanması karşılığı yapılacak olan ödemelerden vergi kesintisi yapılması öngörülmüştür. Bu kooperatifler Kurumlar Vergisi Yasası'nın 7/16.maddesinde yer alanların dışında kalan yani vergi yükümlüsü olması gereken kooperatiflerdir. Ancak vergiden muaf tutulma koşullarına sahip bulunmayan ve fakat gelirleri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşan ve bu geliri sağlarken tevkifata tabi tutulan hallerde, bu tür kooperatiflere belli bir kolaylık tanınmış bulunmaktadır.

Kurumların kazançları ile ilgili beyanname verme zorunluluğunda tam yükümlü kurumla dar yükümlü kurum arasında belli bir ayrıcalık vardır. Çünkü Kurumlar Vergisi Yasası'nın 24.maddesi hükmü gereği olarak dar yükümlü kurumlar sadece Türkiye'de elde ettikleri ticari, zirai ve sair kazanç ver iratları için beyanname vermekle yükümlü bulunmaktadır. Bu kazanç ve iratların dışında kalan ücret, serbest meslek kazancı, gayrimenkul sermaye iradı ve/veya menkul sermaye iradı ile hakların satış, devir ve temlik karşılığında dar yükümlü bir kurumun gelir sağlaması halinde bu irat ve gelirlerin Kurumlar Vergisi Yasası'nın 24.maddesi hükmü gereği olarak vergi tevkifatına (kesintisine) tabi tutulması gerekmektedir. Dar yükümlü kurumların vergisi tevkifat yolu ile sağlanan gelirleri için beyanname vermeleri ihtiyaridir.

Kurumlar Vergisi beyannamesinin şeklini belirleme yetkisi Maliye Bakanlığı'na ait bulunmaktadır. Yükümlüler, beyanlarını "Kurumlar Vergisi Beyannamesi" ile yapmak zorundadırlar. Kurumlar Vergisi Beyannamesi onüç ayrı tablodan oluşmaktadır. Yükümlüler bu tabloları tam ve doğru olarak doldurmak zorundadırlar. Kurumlar Vergisi Beyannamesinde yer alan tablolar:

- Kurumla ilgili bilgiler,
- Dar yükümlü kurum temsilcisi ile ilgili bilgiler,

* I.Ü.Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Görevlisi.

- Kuruma bağılı iş yerlerinin türü ve sayısı,
- Ödeme kaydedici cihaz kullanılması halinde bu cihaz veya cihazların firma kodu ile sicil numaraları,
- Geçmiş yıl zararları,
- %25 oranlı kurumlar vergisine ilişkin kazanç ve matrah bildirimini,
- %20 oranlı kurumlar vergisine ilişkin kazanç ve matrah bildirimini,
- Vergi bildirimini,
- Geçici vergi bildirimini,
- Fon payına ilişkin bildirimini,
- Damga Vergisine ilişkin bildirimini,
- Kurum ortaklarına ve yönetim kurulu üyelerine ilişkin bildirimini,
- Beyannameye eklenen bildirim ve belgelerin belirtilmesine ilişkin bilgiler, için hazırlanmıştır.

Vergi Usul Yasası'nın mükerrer 227. maddesi hükmü gereği olarak Maliye Bakanlığı kurum beyannamelerinin serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavirlere veya yeminli mali müşavirlere imzalatırılması zorunluluğunu getirmeye yetkili kılınmıştır. Maliye Bakanlığı bu yetkisini kullanarak 1995 yılı beyannamelerinin aktif toplamı ve ciroları tutarlarına göre imzalanması zorunluluğunu getirmiş bulunmaktadır¹.

2) Kurumlar Vergisi Beyannamesinin Veriliş Zamanı Ve Yeri:

Kurumlar Vergisi Yasası'nın 21. maddesinde yer alan düzenlemeden anlaşılacağı üzere Kurumlar Vergisi beyannamesi, hesap döneminin kapandığı ayı izleyen dördüncü ay içinde yükümlünün bağılı olduğu vergi dairesine verilir.

Yasal düzenleme gereği olarak "Sermaye Şirketleri" dışında kalan kurumların beyanname verme süresini uzatmaya Maliye Bakanlığı yetkili bulunmaktadır.

Kurumlar Vergisi Yasası'nın 2. maddesinde Sermaye Şirketleri'nin tanımı yapılmıştır. Bu tanımlamadan anlaşılacağı üzere Türk Ticaret Yasası hükümlerine göre kurulmuş olan anonim, eşhamlı komandit (sermayesi paylara bölünmüş komandit) ve limited şirketler ile aynı mahiyetteki yabancı kurumlar, sermaye şirkettir. Sermaye Piyasası Yasasına göre

kurulan yatırım fonları da Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisi uygulaması bakımından sermaye şirketi sayılmaktadır. Bu bağlamda ilgili mercilerden izin almak suretiyle Türkiye'de münhasıran (özellikle) portföy işletmeciliği faaliyetinde bulunan dar yükümlü kabul edilen yatırım fonları aynı hükme tabidir.

Kurumlar Vergisi Yasası'nın 21. maddesi kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesini hesap döneminin kapanmasına bağlamış, bu nedenle söz konusu beyannamenin hesap döneminin kapandığı ayı izleyen dördüncü ay içinde verilmesi öngörülmüştür.

Türk Ticaret Yasası'nın 364. maddesi hükmü gereği olarak Anonim Şirketlerde her hesap dönemi sonundan itibaren üç ay içinde şirket genel kurulunun toplanması gerekmektedir. Bu toplantıda şirket bilanço ve karzarar hesabı görüşülür. Dolayısıyla Anonim Şirketlerde kurum beyannamesi genel kurul'un yani ortakların onayından sonra verilmektedir.

Hesap döneminin tanımı Vergi Usul Yasası'nın 174. maddesinde yapılmıştır. Bu tanımlamadan anlaşılacağı üzere "Hesap dönemi normal olarak takvim yılıdır." Ancak takvim yılı dönemi faaliyet ve işlemlerinin mahiyetine uygun bulunmayanlar için Maliye Bakanlığı 12'şer aylık özel hesap dönemi tespitine yetkili bulunmaktadır.

Kendilerine özel hesap dönemi belirlenenler, özel hesap döneminin kapanmasından itibaren dört ay içinde kurumlar vergisi beyannamesini vermekle yükümlüdürler.

Özel hesap dönemi kabul edilenlerin ticari ve zirai kazançları, hesap döneminin kapandığı takvim yılının kazancı sayılmaktadır.

Yeniden işe başlayanlar veya işi bırakanlar için bir yıldan eksik olan faaliyet süresi hesap dönemi sayılmaktadır.

Beyannamelerin ilgili vergi dairesine gönderilmesi veya verilmesi konusunda yükümlüler seçimsiz haklarına sahip bulunmaktadır. Beyannameler posta ile de vergi dairesine gönderilebilir. Bu nedenle yükümlüler, yasalarda belli edilen süreler içerisinde beyannamelerini ilgili vergi dairesine vermek veya göndermek suretiyle verginin tarih ve tahakkunu yaptırmakla yükümlüdürler.

Dar yükümlü kurumlarda, vergi muhatabının Türkiye'yi terk etmesi halinde Kurumlar Vergisi beyannamesi ülkeyi terke takaddüm eden onbeş gün içerisinde verilir. Bu hükümle dar yükümlülerin Türkiye'yi terk etmeleri halinde, beyanname verme konusunda sürenin kısaltıldığı anlaşılmaktadır.

¹ Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan "Vergi Beyannamelerinin Serbest Muhasebeci ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlere İmzalanması Hakkında Genel Tebliğ", Sıra No:1 ve 2, Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Genel Tebliği Sıra No:14

Beyannameler genel kural olarak yükümlünün bağlı bulunduğu vergi dairesine verilir. Yasal düzenleme gereği olarak yükümlünün bağlı olduğu vergi dairesi:

- Tam yükümlülükte, kurumun yasal veya iş merkezinin bulunduğu yerin,

- Dar yükümlülükte ise, kurumun Türkiye'deki işyerinin veya daimi temsilcisinin bulunduğu yerin, Türkiye'de işyeri veya daimi temsilcisi olmadığı takdirde yabancı kuruma kazanç sağlayanların bağlı olduğu, vergi dairesidir.

Yasal düzenleme gereği Maliye Bakanlığı, yükümlülerin bağlı oldukları vergi dairelerini, kanuni veya iş merkezlerine bağlı kalmaksızın belirlemeye yetkili bulunmaktadır. (Kurumlar Vergisi Yasası Madde:21, Vergi Usul Yasası Madde:4)

Yasal merkez ile iş merkezinin farklı yerlerde bulunması durumunda, faaliyetler iş merkezinde yoğunlaştığından vergi ile ilgili tüm belge ve yasal defterler iş merkezinin olduğu yerde bulunmakta, ancak, vergi dairesi yasal merkezin bulunduğu yerin vergi dairesi olduğundan, vergi dairesi-yükümlü ilişkilerinde bir takım güçlükler ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle Maliye Bakanlığı gerek gördüğü hallerde yükümlülerin vergi dairesini belirleme yetkisine sahip bulunmaktadır.

3) Kurum Vergi Matrahının Hesaplanması:

Kurum kazançlarının vergilendirilişinde, genel kural olarak ticari kazançtan yola çıkılır. Ticari kazanç kısa tanımlama ile belli bir dönem içerisinde, yapılan faaliyetlerden elde edilen kazançların tümü olarak kabul edilebilir. Ancak yapılan faaliyetlerin bir bölümü ana uğraş alanının dışında olabilir. Kurum kazançlarının vergilendirilişi sırasında, tüm kazanç ver iratlar ticari kazanç olarak kabul edilmiştir.

Diğer yönden Kurumlar Vergisi Yasası ile bazı kazançlar kurumlar vergisinden bağışık tutulmuş, buna karşılık %20 kurumlar vergisi hesaplanması sırasında matraha dahil edilmiştir.

Kurumlar Vergisi Yasası'nın 25.maddesi hükmü uyarınca kurumlar vergisinin oranı %25'dir. Ancak kurum kazançları üzerinden hesaplanan vergi, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancının %20'sinden az olamaz. Bu hesaplamada yasal düzenleme gereği olarak iştirak kazançları ile yatırım fonları ve ortaklıklarının portföy

işletmeciliğinden doğan kazançlar dikkate alınmaz.

Kurumlar Vergisi beyannamesi bu özelliğe göre şekillendirilmiştir.

Diğer yönden kurum kazançları içerisinde yer alan bazı kazanç unsurları matrah tesbiti sırasında, özel yasal düzenlemeler nedeniyle indirim konusu yapılmaktadır. Bu indirimler kurum zararda olsa dahi indirim konusu yapılabilmekte, yani mevcut ticari zararı arttırabilmektedir.

Kurum ticari kazançlarından mali kazançta ulaşılrken, sonuç zarar olsa dahi indirilecek kazançlar ve/veya gelirler şunlardır:

- Kurumların, tam yükümlü kurum sermayesine iştiraklerinden dolayı sağladıkları kazançlar,

- Yatırım fonlarının katılma belgeleri ile yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde edilen kâr payları iştirak kazancı olarak kabul edilmemektedir. (Kurumlar Vergisi Yasası Madde:8/1)

- Yatırım Fon ve Ortaklıklarının Portföy işletmeciliği kazançları (Kurumlar Vergisi Yasası Madde:8/4)

- Rüçhan hakkı kupon satış kazancı ve emisyon primleri (Kurumlar Vergisi Yasası Madde:8/5)

- Kurumlar Vergisi Yasası'nın 8/4-b maddesinde yer alan yatırım fon ve ortaklıklardan sağlanan kâr payları (Kurumlar Vergisi Yasası Madde: 8/6)

- 01.01.1986 tarihinden evvel ihraç yasalarına veya Devletin yasaların verdiği yetkiye dayanarak yapmış olduğu sözleşmelerde göre mevcut ve çıkacak vergilerden muafiyeti kabul edilmiş olan menkul kıymetlerin temettü faiz ve ikramiyeleri, (Kurumlar Vergisi Geçici Madde:11)

Hayat sigorta şirketleri ve emekli sandıklarının hisse senedi ile Kurumlar Vergisi Yasası'nın 8/4-b maddesine göre (b) tipi olarak kabul edilen yatırım fon ve ortaklıklarının katılma belgelerinin alım satımından elde edilen gelirler, (Kurumlar Vergisi Yasası Geçici Madde:20)

- 01.01.1994 tarihinden önce faaliyete geçen okul, kreş ve spor tesisleri ile yurt ve sağlık tesisleri ile

huzurelerine 5 yıl süre ile sınırlı olarak tanınan bağışıklık (Kurumlar Vergisi Yasası Geçici Madde:21/1-c)

- 01.01.1994 tarihinden önce satışı yapılan ve fakat satışın vadeli yapılması nedeniyle tahsilata bağli kazanç saptanması ilkesinin benimsenmesi dolayısıyla 1994 yılında sonuç hesaplarına aktarılacak olan iştirak hisselerinin veya gayrimenkullerin satışından doğan kazançlar (Kurumlar Vergisi Yasası Geçici Madde: 21/1-d)

- Cari yıl Finansman Fonu (Kurumlar Vergisi Yasası mükerrer Madde: 8)

- Özel düzenlemeler nedeniyle yapılan diğer indirimler,

Yukarıda belirtmiş bulunduğumuz kazanç ve iratlar işletmenin (kurumun) dönem sonucu zarar olsa bile zarara eklenecek yani ticari kazançtan indirim konusu yapılacaktır. Ancak bu kazanç ve iratların bir kısmı asgari kurumlar vergisi olarak değerlendirilen %20 oranındaki verginin hesaplanmasında dikkate alınacaktır.

Kurumun bir önceki yıllara ait zararları Kurumlar vergisi Yasası'nın 14.maddesinin 7 numaralı bendi hükmü gereği olarak, kurum kazancının belirlenmesi sırasında ayrıca hasıllattan indirilmesi öngörülen bir unsur olarak kabul edilmiştir. Ancak Kurumlar Vergisi beyannamesi üzerinde "Mahsup Edilecek Geçmiş Yıl Zararları" mevcut yasal düzenleme ile çelişecek bir biçimde kurum ticari kazancından yukarıda belirtilen gelir unsurları düşüldükten sonra kalan kısımdan indirilecek şekilde gösterilmiştir.

4) Düşük Oranlı Kurumlar Vergisi Uygulaması ve Matrah Tesbiti:

Kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde öncelikle "zarar olsa dahi indirilecek İstisnalar" Düşülmekte, bilahere kalan miktardan "Mahsup Edilecek Geçmiş Yıl Zararları" düşüldükten sonra geriye kalan miktardan "Kazancın Bulunması Halinde İndirilecek İstisnalar" indirilmektedir.

Kazancın Bulunması Halinde İndirilecek İstisnalar ise şunlardır:

- Risturnlar, (Kurumlar Vergisi Yasası Madde:8/2)
- Turizm Hasılatı İstisnası (Kurumlar Vergisi Yasası Madde:8/3)

- Devralınan kurum zararları, (Kurumlar Vergisi Yasası Geçici Madde: 21-1/b)
- Yatırım İndirimi, (Gelir Vergisi Yasası Yatırım İndirimi ile ilgili ek 1-6 maddeler)

- Diğer indirimler,

Yukarıda yer alan kazançların bir bölümü %20 oranında hesaplanacak olan kurumlar vergisi matrahına dahil bulunmaktadır.

Şafi kurum kazancının yani kurumlar vergisi matrahının hesaplanmasında yukarıdaki bilgiler ışığında dört aşamalı hareket edildiği anlaşılmaktadır.

Buna göre vergiye tabi kurum kazancının belirlenmesinde izlenecek yöntemi aşağıdaki şekilde özetleyebiliriz.

- Kurum Ticari Kazancı	XX
- Kanunen Kabil Edilmeyen Giderler	(+) X
- Bir önceki yıl ayrılmış olan finansman fonu	(+) X
KÂR VE İLAVELER TOPLAMI	XXXX
- Zarar olsa dahi indirilecek istisnalar	(-) X
ZARAR VEYA KÂR	XXX
- Mahsup Edilecek Geçmiş Yıl Zararları	(-) X
İNDİRİME ESAS TUTAR	XX
- Kazancın Bulunması Halinde İndirilecek İstisnalar	(-) X
DÖNEM SAĞI KURUM KAZANCI (MATRAH)	X

Kurumlar Vergisi Yasası'nın 25.maddesinin ikinci fıkrasında kurumlar vergisinin, kurum kazancına indirim ve istisnalar uygulanmadan önceki miktarına %20 oranının uygulanması suretiyle bulunacak miktardan daha düşük olamayacağı hususu hükme bağlanmış bulunmaktadır. Bu kural kurumlar vergisine tabi tüm yükümlüler için geçerlidir. Ancak kurumlar vergisi yükümlülerinin %20 kurumlar vergisine tabi tutacakları kurum kazancının belirlenmesinde yasal düzenlemeden kaynaklanan bazı ayırımların yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Bu ayırımlar;

- %20 oranlı Kurumlar Vergisi Matrahına Dahil Olan Kurumlar Vergisinden Bağışık Kazançlar,

- %20 oranlı Kurumlar Vergisi Matrahına Dahil Olamayan Vergiden Bağışık Kazançlar olarak, iki grupta toplayabiliriz.

a) % 20 Oranlı Kurumlar Vergisine Matrahına Dahil Olan Kurumlar Vergisinden Müstesna Kazançlar:

- Turizm istisnasından yararlanan kazançlar,

- Kurumların, rüçhan hakkı kuponlarının satışından elde ettikleri kazançlar ile anonim şirketlerin kuruluşlarında veya sermayelerini artırdıkları sırada çıkardıkları hisse senetlerinin itibari değerlerinin üzerinde elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar.

- Portföyünün en az %25'i hisse senetlerinden oluşan menkul kıymetler yatırım fonları ile aynı nitelikteki yatırım ortakları, risk sermayesi yatırım fonları veya ortaklıkları ile gayrimenkul yatırım fonları veya ortaklıkları ile gayrimenkul yatırım fonları veya ortaklıklarına ait katılma belgeleri veya hisse senetlerinden elde edilen kâr payları,

- 1 Ocak 1986 tarihinden evvel ihraç yasalarına veya Devletin, yasaların verdiği yetkiye dayanarak yaptıkları sözleşmelere göre mevcut ve çıkacak vergilerden bağışıklığı kabul edilmiş olan menkul kıymetlerin temettü, faiz ve ikramiyeleri,

- Yatırım İndirimi,

- 1 Ocak 1994 tarihinden önce devir alınmış kurum zararları,

- 1 Ocak 1994 tarihinden önce faaliyete geçen eğitim, sağlık ve spor tesislerine ilişkin kazançlar,

- Gayrimenkul ve iştirak hisselerinin 1 Ocak 1994 tarihinden önce vadeli olarak satışından doğan ve sermayeye eklenen kazançlar,

- 24 Haziran 1994 tarih ve 4006 sayılı yasanın yürürlüğe giriş tarihi olan 6 Temmuz 1994 tarihinden önce yürürlüğe giren özel yasalarda yer alan bağışıklıklar,

- 3332 sayılı yasanın 7. maddesinin (a) fıkrası hükmü gereği olarak bankaların iştirak paylarının halka arzından elde ettikleri kazançlar,

- Hayat sigorta şirketleri ve emekli sandıklarının hisse senetleri ile (A) tipi olarak adlandırılan yatırım fonlarına ait katılma belgelerinin alım-satımından elde ettikleri kazançlar,

Yukarıda belirtilen kazançlar %20 oranında kurumlar vergisi hesaplanmasına esas alınacak matraha dahil edilecektir.

b) %20 oranlı kurumlar vergisi matrahına dahil olmayan vergiden müstesna kazançlar:

- İştirak kazançları,

- Kooperatiflerce dağıtılan risturnlar,

- Sermaye Piyasası Yasasına göre kurulmuş veya kurulmuş sayılan yatırım fonları veya yatırım ortaklıklarının portföy işletmecisinden doğan kazançları,

- Yasalarla onaylanmış uluslararası anlaşmalarla vergiden istisna edilmiş kazançlar,

- Serbest bölgelerdeki faaliyetlerden elde edilen kazançlar,

Bu kazançlar %20 oranında hesaplanan kurumlar vergisi matrahına dahil edilmeyecektir.

Yasal düzenlemeden de anlaşılacağı üzere kurumlar vergisi uygulamasında kurumlar üzerinde asgari nitelikte bir vergi yükünün bulunmasını sağlayıcı bir yöntem geçerli kılınmıştır.

%20 kurumlar vergisi hesaplamasına esas alınacak matraha dahil edilmeyen kazanç alanları ise özellik taşımaktadır. Bunlardan sadece "İştirak Kazançları" aynı matrah üzerinden benzer verginin bir daha alınmaması için matrah dışı bırakılmıştır.

Kurumlar Vergisi Beyannamesinde %20 oranlı Kurumlar Vergisine İlişkin Kazanç ve Matrah Bildirimi" ayrı bir tabloda yapılmaktadır. Kurum kazançlarının vergilendirilmesinde iki ayrı matrah mevcuttur. Bu farklı matrahlara farklı oranlar uygulanmak suretiyle hesaplanan kurumlar vergisinden fazla olanı tarhiyata esas alınmaktadır. Düşük oranlı kurumlar vergisi hesaplanmasına esas alınan matraha kurumlar vergisinden bağışık tutulan kazançların çoğunluğu dahil edilerek, bu kazançlar üzerinde de belli bir vergi yükünün bulunması sağlanmıştır.

%20 oranlı kurumlar vergisi hesaplamasına esas alınacak matrahın tesbitinde ticari kazanç esas alınmakta, bu kazançta yasal olarak bazı eklemeler yapılmaktadır. Bu bağlamda ticari kazançta yapılması öngörülen eklentiler ile indirimler aşağıdaki tabloda gösterilmiş bulunmaktadır.

- Kurum Ticari Kazancı.....		XXXXXX
- <u>Eklenmeler</u>		
* Kanunen Kabul edilmeyen giderler	X	
* Önceki yıl ayrılan finansman fonu	X	
* Mahsup edilen geçmiş yıl zararlarının indirim ve istisnalarının uygulanmasından doğan kısım	(+) X	
	XXX	(+) XXX
- <u>İndirimler:</u>		
* Mahsup Edilecek Geçmiş Yıl zararları	X	
* İştirak Kazançları	X	
* Risturnlar	X	
* Yatırım fon ve ortaklıklarının portföy işletmeciliği kazançları,	X	
* Uluslararası anlaşmalarla vergiden bağışık tutulan kazançlar	X	
* Diğer indirimler,	X	
* Cari yıl finansman fonu	(+) X	
	XXXXXXXX	(-) XXXXX
% 20 ORANLI KURUMLAR VERGİSİ MATRAHI		X

Örneğin Güldamarlar Ticaret ve Sanayi A.Ş.'nin 1994 yılı ticari kazancınının 14 milyar TL olduğunu, bu kazancın oluşumunda 4 milyar lira iştirak kazancınının, 2 Milyar Lira (X) Bankası (A) Tipi fon katılma belgisi kâr payı olduğunu, yine aynı yıl içerisinde yapmış olduğu yatırım nedeni ile 2 milyar lira yatırım indirimi yapma hakkı olduğunu varsayalım.

Bu kurum 1994 yılında ödemiş bulunduğu olağanüstü vergileri ticari kazancın tesbiti sırasında indirim konusu yapmıştır. Ödenen olağanüstü vergilerin miktarı 2 milyar liradır.

Kurumun %20 oranlı kurumlar vergisi matrahı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

- Ticari Kazanç.....		14 milyar TL
- Ticari Kazançtan indirilen olağanüstü vergiler.....		2 Milyar TL
	TOPLAM	16 Milyar TL
- İştirak Kazancı.....		(-) 4 Milyar TL
% 20 Oranlı Kurumlar Vergisi Matrahı.....		12 Milyar TL

Söz konusu kurumun %20 oranlı kurumlar vergisi miktarı (12 x 0.20=) 2.4 milyar liradır.

Kurumun yukarıdaki veriler ışığında %25 kurumlar vergisi ise aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır:

- Ticari Kazanç.....		14 Milyar TL
- Ticari kazançtan indirilen olağanüstü vergiler.....		(+) 2 Milyar TL
	TOPLAM	16 Milyar TL
- <u>Zarar olsa bile indirilecek istisnalar</u>		
* İştirak kazancı	4 Milyar TL	
* A Tipi yatırım fonu katılma belgesi kâr payı	(+) 2 Milyar TL	
	6 Milyar TL	(-) 6 Milyar TL
- İndirime Esas Tutar		10 Milyar TL
- Kazanç bulunması halinde indirilecek Bağışıklık		
* Yatırım İndirimi		(-) 2 Milyar TL
DÖNEM SAFİ KURUM KAZANCI		8 Milyar TL